¡HOLA!

106

mei 2019

Vlaams Genootschap van Santiago de Compostela

Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen • hola.redactie@compostelagenootschap.be

Jef Van Lint

Je wil de Camino del Norte lopen? Of je bent al vertrokken? Tip: brei er een mooi extraatje aan, de Camino Lebaniego. Van San Vincente de la Barquera loop je in een drietal dagen naar het klooster van San Toribio met de grootste kruisreliek ter wereld. De weg loopt deels door mooi bergland (niet moeilijk) en onder meer langs een prero-maanse mozarabische kerk en door het aangename stadje Potés. Daarna neem je de bus terug naar de Camino del Norte en je stapt die verder. Waarom niet?

¡HOLA!

106
mei 2019

Vlaams Genootschap van Santiago de Compostela
VOOR EEN BETERE TOCHT

IN DEZE ¡HOLA!

't Genootschap

Werkgroepen - Nationaal 3

Afdelingsnieuws

Afdeling Antwerpen 9

Afdeling Brugge 12

Afdeling Gent 13

Afdeling Limburg 15

Vlaanderen, Europa, el mundo

Langs de pelgrimswegen 16

Media, erfgoed, concerten 21

Lezersbrieven, Blogs en Zoekertjes 26

KALENDER GENOOTSCHAP

Zaterdag 25 mei	**Doornik. Pelgrimskoren**
Zaterdag 25 mei	**Tongeren. Jekerdalpelgrimage**
Zaterdag 1 juni	**Brussel, St.-Jakobsprocessie**
Zaterdag 8 juni	**Brugge, bezoek St.-Godelieveabdij**
Van 21 tot 23 juni	**Via Monastica, Heer-sur-Meuse**
Donderdag 25 juli	**Maaseik. Feest van Sint-Jakob**

Redactie: Ludo Van Lint, Van Dijckstraat 10, 2640 Mortsel, ludo.van.lint@telenet.be.
Tekst: Ludo Van Lint, tenzij anders vermeld. Eindredactie: Ria Bruggen.
Werkten mee aan dit nummer: Jos Belmans, Nico Bringmans, Ria Bruggen, Luc De Bolle, Johan De Ridder, Ferdi Mattys, Herman Merckx, Riet Van Cleuvenbergen, Jef Van Lint, Heidi Verbruggen, Jan Wieërs.
Vormgeving: Marc Peeters, De Wrikker.
Verantwoordelijke uitgever: Luc De Bolle, Kaaitvaartstraat 71, 1760 Roosdaal
Vlaams Genootschap van Santiago de Compostela,
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

Jef Van Lint

Élke zaterdag opnieuw staan drie tot vijf vrijwilligers in Mechelen klaar om al je vragen te beantwoorden! Op hoogdagen als de pelgrimszegen kloppen hier zo'n honderd (!) kandidaat-pelgrims aan!

't Genootschap

NATIONAAL - ACTIVITEITEN

WERKGROEPEN , PROJECTEN, NIEUWS

Élke zaterdag: infopunt!

Het secretariaat van het Genootschap, Frederik de Merodestraat 18 in Mechelen, is elke zaterdag van 10 tot 16 uur open als infopunt, óók in juli en augustus, behalve op feestdagen en tijdens de kerst- en de paasvakantie.
Vier, vijf informanten helpen er (kandidaat-)pelgrims om hun tocht voor te bereiden.
Op een infopuntzaterdag kun je ook gidsen, naslagwerken en pelgrimsgadgets kopen uit de pelgrimswinkel, een credencial-stempelboekje aanvragen en boeken uit de bibliotheek raadplegen.

Dit zijn de vrijwilligers, actief in mei en juni:

Zaterdag 4 mei	Marc Frederickx, Emmanuel Velghe, Hanny Pouderoyen, Lieve Gommers
Zaterdag 11 mei	Jan De Proft, Yvonne Roelof, Dees Van Caeyzeele, Alex Cusse
Zaterdag 18 mei	Lieve Mommens, Patrick Maene, Jean Smeets, Madeleine Pinxten
Zaterdag 25 mei	René Henquet, Martine Maes, Jos Helsen en Clark Trappeniers
Zaterdag 1 juni	Lieve Gommers, Robert Truyen, Jelle Nuyts, Jacques Tack
Zaterdag 8 juni	Luc Demey, Elwyn Moerenhout, Maria Roggeman, Hanny Pouderoyen
Zaterdag 15 juni	Jos Belmans, Emiel De Smedt, Patrick Maene, Richard Asselberghs
Zaterdag 22 juni	Andrea Grootaers, Luk Pauwels, Yvonne Roelof, Willy Beyers
Zaterdag 29 juni	Richard Anthone, Dees Van Caeyzeele, Annemie Vanderschoot, Daniël Dierickx

Jef Van Lint

Jef Van Lint

Informatie over de tochtervaring van medewerkers vind je op https://compostelagenootschap.be/wij-helpen/infopunt.

Voor de meest populaire fiets- en wandelroutes (Francés, Portugués, Norte, Inglés) is er vrijwel altijd iemand met recente ervaring.
Daarnaast noteerden we onder meer ook deze vrij recente ervaringen:
Op 4 mei: Via Tolosana, Chemin du Piémont, Vía de Bayona, Camino de Invierno, Camino del Salvador, Camino Olvidado, Camino Primitivo, tocht langs Lourdes en, van Vlaanderen naar Compostela, heen én terug.

Op 11 mei: westelijke Jakobsroute (fiets), Via Turonensis, Via Gebennensis, Via Francigena, Olavspad.

Op 18 mei: Camino del Norte (fiets), Vía de la Plata (te voet en per fiets).

Op 25 mei: Via Podiensis, Camino de Madrid, Camino Sanabrés, Via Francigena, Olavspad.

Op 1 juni: Vía de la Plata, Via Podiensis, Camino de San Salvador, Camino Sanabrés, Camino Vasco del Interior, Voie de Sens (Parijs-Vézelay), westelijke en oostelijke Jakobsroute (fiets), Kumano Kodo (Japan).

Op 8 juni: westelijke Jakobsroute (fiets), Via Brugensis.

Op 15 juni: westelijke en oostelijke Jakobsroute (fiets), Via Turonensis (fiets) en eigen fietsroutes.

Op 22 juni: Via Monastica, Via Campaniensis, Camino de San Salvador.

Op 29 juni: Via Podiensis, Camino Catalán, Camino Vasco del Interior, Camino Ignaciano, Vía de la Plata, westelijke Jakobsroute (fiets).

Cecile Hoskens

Cecile Hoskens

Brussel, zaterdag 1 juni

St.-Jakobsprocessie én traditionele muziek en dans!

Ook dit jaar trekt de St.-Jakobsprocessie van de O.L.Vrouw van de Goede Bijstandskerk via de Grote Markt naar de Kapellekerk, voorafgegaan door een eucharistieviering in de Bijstandskerk. Ons koor Adalard van Aubrac luistert de viering op.
Wij, en onze Franstalige collega's, nodigen alle leden uit om aan de processie deel te nemen, bij voorkeur rmet jakobsschelp. Wie wil kan ook de pelgrimszegen ontvangen.
Je moet niet inschrijven. Afspraak om 10 uur in de O.L.Vrouw van de Goede Bijstandskerk aan de Kolenmarkt. In sommige publicaties is sprake van 10.30 uur. In elk geval ben je op tijd en welkom vanaf 10 uur. En de mis begint een beetje later.
Rond 13 u. drinken de deelnemers er nog een glas van de vriendschap.

Dan is het nog geen tijd om naar huis te gaan. De processie kadert immers in het Festival Compostela van het Centro Galego de Bruxelas. 's Namiddags is er muziek, dans en gastronomie op het Begijnhofplein. Plus een conferentie van historicus Roel Jacobs over de Brusselse ziekenhuizen en de bedevaarten.
's Avonds zijn er enkele muzikale optredens en traditionele dansinitiatie in La Tentation, Laekensestraat 28. En ook zondagnamiddag is er een festival op het Begijnhofplein en in La Tentation.
Het festival is gratis.
https://latentation.be/agenda/compostela/

Het in de processie meegedragen Jakobsbeeld is een schenking van de Xunta de Galicia (1992) aan de stad Brussel. Het kreeg een plaats in de Kapellekerk, vandaag vooral de parochiekerk van de Poolse gemeenschap. In dezelfde kerk staat een meelijwekkend beeld van Nostra Señora de Soledad, uit Spanje meegebracht door infante Isabella. Pieter Breugel ligt in deze kerk begraven.

De processie trok zeker al uit in 1502, maar werd door Jozef II afgeschaft. Met medewerking van de twee Belgische genootschappen werd de processie begin jaren negentig heropgestart. Galicische en Asturische groepen in klederdracht stappen mee op.

En voor de gelegenheid trekt Manneke Pis die dag zijn pelgrimskostuum aan.

Cecile Hoskens

Cecile Hoskens

Wikimedia creative commons 3.0

Maaseik met de Catharinakerk, mooi gelegen aan de Maas.

Vlaamse Gemeenschap

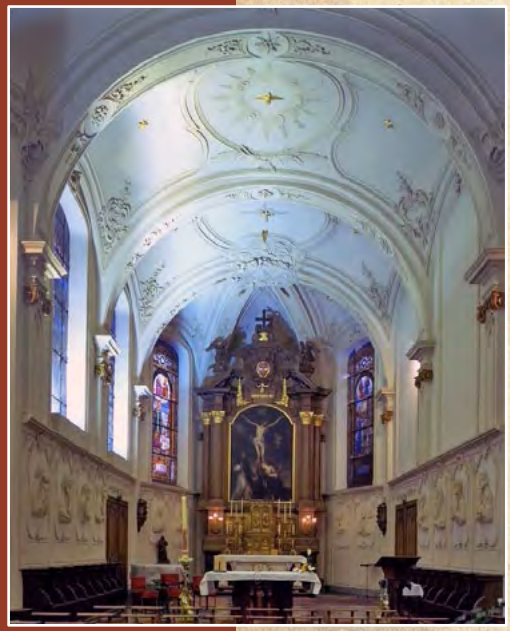

De Jacobskercke in Maaseik: een van de zeldzame Vlaamse kerken in rococostijl (de kerk van Hoegaarden is een andere zeldzame rococokerk).

Nú noteren!

Maaseik, donderdag 25 juli

Jakobsfeest!

Dit jaar viert het Compostelagenootschap het feest van Jakobus de Meerdere in Maaseik. Telkens doen we dat in een gemeente met een Jakobskerk, hier de Jacobskercke of Kruisherenkerk. Een pareltje. Maaseik heeft aan de pelgrims heel wat moois te bieden qua erfgoed.
En bovendien is de Maas met haar plassen en uiterwaarden nooit veraf.

Programma

10.00 Onthaal en welkom
11.00 Misviering in de Sint-Jacobskercke
12.30 Aan tafel in het Parochiecentrum. Keuze tussen koude schotel met vlees, met vis of vegetarisch
14.00 Rondleidingen en wandelingen, telkens met aandacht voor de Via Limburgica Keuze uit:
1. Sint-Jacobskercke en omgeving
2. Markt en Sint-Catharinakerk. Rijke schatkamer!
3. Wandeling, langs de Maasplassen, naar Aldeneik, met bezoek aan de Sint-Annakerk, dé kerk van Harlindis en Relindis
4. Heppeneert: bedevaartsoord O.L.V. van Rust, Sint-Gertrudiskerk; wandeling (2,5 km) langs de uiterwaarden; monumentjes van de Kaartridder

16.00 Café De Ware Jakob

Paul Hermans – Wikimedia

▲ *Ook vandaag komen nog altijd bedevaarders naar het miraculeuze beeldje van O.L.Vrouw van Rust (ca. 1500) in Heppeneert. Volgens de legende spoelde het bij een overstroming in Elen aan. Het kreeg meteen onderdak in een nieuwe kapel. Tijdens de Franse periode verborg men het beeldje. Later verhuisde het naar de neoromaanse St.-Gertrudiskerk (1883) in Heppeneert.*

Voor de hele dag betaal je € 20. Inschrijven doe je (vóór 17 juli) via
https://compostelagenootschap.be/activiteiten/feest-van-sint-jakob/
https://toerisme.maaseik.be/
www.codexeyckensis.be
http://heppeneert.eu/

Anja Neskens – Creative Commons 4. International

Paul Hermans – Wikimedia

◄ *De heilige Willibrordus had succes in het Maasland. In 721 bouwde de edelman Adalhard in Eycke een houten kerkje en een klooster voor zijn dochters Harlindis en Relindis, goed opgeleid in een Franse abdij.*
Harlindis en Relindis leefden er samen met hun ouders en een groepje religieuze vrouwen. Ze volgden de regel van Benedictus. Willibrordus wijdde Harlindis tot eerste abdis. De heilige Bonifatius wijdde later Relindis tot haar opvolgster.
De nog deels romaanse St.-Annakerk is gebouwd als kapittelkerk. Bij het begin van de Tachtigjarige Oorlog verhuisde het klooster naar Nieuw-Eyck, Maaseik. De relieken van Harlindis en Relindis verhuisden mee. Ze staan nu in de rijke schatkamer van de Sint-Catharinakerk.

▲ *De Codex Eyckensis, is een van de grootste schatten van Maaseik, zo niet de grootste. Dit evangelieboek is in de achtste eeuw door een monnik geschreven voor Harlindis en Relindis, en hun medezusters. De Codex is het oudste boek in België en het oudste evangelieboek in de Benelux. Al twaalf eeuwen bevindt het zich in Maaseik. En nog altijd worden Harlindis en Relindis er vereerd, onder meer met een processie die elke 25 jaar uittrekt. De volgende keer in 2022.*
De Codex wordt vandaag bewaard in de schatkamer van de St.-Catharinakerk. Maar is momenteel even op uitstap naar Leuven voor een wetenschappelijk onderzoek.

Ferdi Mattys

Op weg naar de rotsen van Freyr.

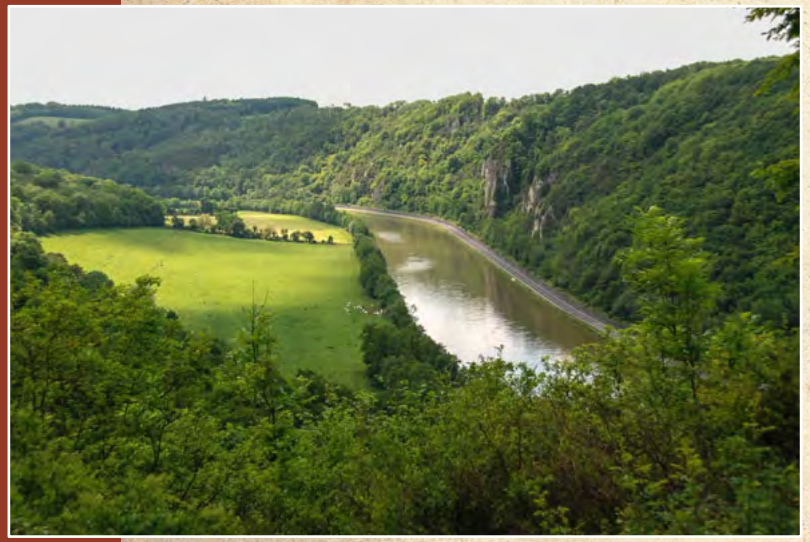

Ferdi Mattys

De Maas tussen Dinant en Givet.
De Via Monastica loopt hier links langs de oever.

Genootschap-afdelingen

AFDELING ANTWERPEN

Heer-sur-Meuse, van 21 tot 23 juni

Driedaagse, geënt op de Via Monastica

De Via Monastica loopt langs de norbertijnenabdijen van Postel, Tongerlo, Averbode en Leffe (Dinant) naar Rocroi in Noord-Frankrijk. Net voor Givet steek je de grens over in Heer-sur-Meuse.

Einde juni organiseert afdeling Antwerpen opnieuw een wandelweekend in Domaine de Massembre in Heer-sur-Meuse.

Op het programma staan minstens vier wandelingen, de eerste vrijdagnamiddag om 13.30 uur, twee op zaterdag, eentje zondagvoormiddag en ten slotte, eentje op zondagnamiddag. Als er liefhebbers zijn, eventeel ook een dauwwandelingetje.

Het weekend biedt je tal van mogelijkheden om pelgrimservaringen uit te wisselen. Misschien is er een korte voordracht over een camino. En ook kampvuur hoort tot de mogelijkheden.

Er zijn een hele reeks wandelingen mogelijk, deels geënt op de Via Monastica of gelinkt aan een andere bedevaartsroute. Wat het precies wordt hangt onder meer af van de deelnemers en de weersomstandigheden. Enkele mogelijkheden: de Via Monastica in de omgeving van de rotsen van Freyr, een wandeling langs de middeleeuwse abdijkerk van Hastière (met pelgrimsattributen in het koor), een wandeling in Hierges of van Hierges (F) naar Doische (B), de Hermetonvallei, de omgeving van Rocroi (F), Bouvignes en Dinant, van Celles naar Foy-Notre-Dame en veel meer.

Ferdi Mattys

Met instemming van de koeien luisteren we naar een kort bezinningsmoment.

Ferdi Mattys

Tussen Hierges en Vaucelles: een ontmoeting met Antonius. Antonius van Padua, want hij is afgebeeld als franciscaan met een kindje Jezus. Er zijn een hele reeks heilige en zalige Antoniussen. Een andere bekende Antonius is die met zijn varkentje: Antonius de Grote van Egypte.

Je neemt vrij deel aan alle of aan sommige wandelingen. Met de wagen maken we korte verplaatsingen naar het vertrekpunt van de wandeling.

Logeren doe je in een van de gebouwen van Domaine de Massembre. Dat kan in comfortkamers (douche en toilet op de kamer) of in budgetkamers voor acht personen (stapelbedden, sanitair op de gang, te vergelijken met een albergue-kamer).
Bedlinnen moet je niet meebrengen, handdoeken wel. Breng ook een zak- of koplamp mee, een dagrugzakje en zeker een drinkbus.

Voor twee volledige dagen volpension betaal je
- € 105, met logies in een budgetkamer
- € 145 met logies in een tweepersoons-comfortkamer
- € 155 met logies in een eenpersoons-comfortkamer.

Wij maken de kamerindeling. Als je met iemand de kamer wil delen, dan laat je ons dat weten. Je kan eventueel ook met drie in een comfortkamer logeren.

Omdat de bestemming toch niet naast de deur is, rijden we zoveel mogelijk samen. Onder elkaar spreek je af wat de ene aan de andere betaalt. Met trein en bus komen kan eventueel ook. Je wordt dan, na een telefoontje, afgehaald aan de bushalte. Meer info bij Ludo Van Lint.

* Inschrijven doe je via deze link
* Tegelijk schrijf je het juiste bedrag over op rekening BE73 0017 0228 8160 van het Vlaams Compostelagenootschap, afdeling Antwerpen.

Ferdi Mattys

Door de weilanden in de buurt van Falmignoul.

Ferdi Mattys

Domaine de Massembre: moderne infrastructuur!

* En ten slotte stuur je naar afdelingantwerpen@compostelagenootschap.be nog een mailtje met de boodschap: wij zijn ingeschreven voor het wandelweekend en zouden graag met iemand meerijden. Of: we kunnen nog x personen meenemen.

Wij proberen dan chauffeurs en passagiers met elkaar in contact te brengen.

Annuleren na 20 mei, met terugbetaling van het gestorte bedrag is alleen mogelijk om gezondheidsredenen, met doktersbriefje.

Inschrijven na 20 mei is nog wel mogellijk! Tot 14 juni!

Nog vragen?

afdelingantwerpen@compostelagenootschap.be

of ludo.van.lint@telenet.be, 03 455 40 83

Ferdi Mattys

Aperitief in een geheime ondergrondse locatie.

Marc Ryckaert-Wikimedia-VV-BY-SA.0

In 2014 verlieten de laatste benedictinessen de St.-Godelieveabdij. In de 16de eeuw vluchtten zusters van de Gistelse Godelieveabdij naar Brugge waar ze in de 17de eeuw een klooster kregen in de Boeveriestraat.

AFDELING BRUGGE

Brugge, zaterdag 8 juni

Bezoek aan de voormalige Godelieveabdij

Je wandelt langs de vesten, voorbij de allereerste drinkwatervoorziening van de stad, passeert de Smedenpoort en wandelt tot aan de *Bloepit*. Je bezoekt kort de O.L.V.van Blindekenskapel (14de -15de-17de eeuw - met een boeiend verhaal!) en bezoekt dan, met gids, de Godelieveabdij.

Tijdens de godsdienstoorlogen was de abdij een toevluchtsoord voor religieuzen uit Gistel. Als slotklooster bleef de abdij al die eeuwen goed bewaard en onderging omzeggens geen verandering. Enkel, einde 19de eeuw, toen de eerste treinen langs het klooster reden, werd de tuinmuur verhoogd!

En … een vraag na de wandeling: wat is nu de of een *bloepit*? Heeft het met bloemen te maken? Of misschien met bloed??

Deelname (toegang plus gids): € 8, ter plaatse te betalen.

Als je komt graag een seintje naar afdellingbruggekust@compostelagenootschap.be of bel Yvonne Roelof, 050 34 17 29.

Noot: Bruggelingen kunnen niet genieten van een gratis ticket, de site maakt nog geen deel uit van de Brugse musea.

Uit
Le temps de comprendre

Rassemblés en monticules,
en flèches ou autres signes,
les cailloux disent le Chemin
si different pour chacun,
celui sui se parcourt à pas mesurés,
lents parfois
souvent au rythme des battements
de notre coeur essoufflé et impatient,
de notre corps douloureux
qui se désespère,
s'enflamme ou trépigne de joie.

Danielle Gerard.

Een camino van rozen,
van doornen ook

Stap nu stil verder, pelgrim,
kijk naar de wolken en de sterren
hoor hoe de keien zingen
op de cadans van jouw stappen
geniet van brem en bomen
streel de regen en de wind
bedank de zon om zoveel zegen
ruik aan de rozen op jouw pad
stoor je niet aan de doornen
ween om verre vage dingen
geliefden die je achterliet
volg jouw eigen weg, pelgrim,
alleen jij kent de sporen.

Thomas Rubico

Jef Van Lint

Jakob in zijn Doornikse kerk

AFDELING GENT

Doornik, zaterdag 25 mei

Koren van keien langs de rivier

Afdeling Gent en het lokale pelgrimscomité van Doornik nodigden de Vlaamse en Nederlandse pelgrimskoren uit om in de Doornikse St.-Jakobskerk een pelgrimsevocatie te brengen.
Naast zang en muziek is er ook poëzie van Thomas Rubico en Danielle Gerard. In het programmaboekje worden de vertalingen opgenomen.
De koordirigenten zijn Johan De Ridder (B) en Sebastian Holz (NL). Aan het orgel de jonge, uit Rusland afkomstige, Natialia Tschebotareva.
De regie is in handen van koorlid Willy Genbrugge.
De pelgrimsevocatie is drietalig: Spaans, Frans en Nederlands. De organisatoren benadrukken daarmee dat we moeten verbroederen en kijken naar wat ons bindt.
Het Nederlandse en het Vlaamse koor zingen samen, de dirigenten wisselen af.
Op het programma staan tien Nederlandse, Franse, Engelse, Spaanse, Duitse en Engelse liederen. Voor veel pelgrims zullen de titels niet onbekend zijn: Camino, Pilgrim Hymn, Irish Blessing, Pour avoir mon Dieu propice, de Spaanse klokkencanon ...

Nederlands Genootschap. Het Nederlandse pelgrimskoor El Orfeón

Eén lied wordt alleen door het Nederlandse koor gezongen, het Vredeslied van Sibelius. En het slotlied? Wat dacht je? Tous les matins ... Ultreia. Het publiek zingt uiteraard mee, hand in hand.
Aanvang om 15 uur. Deuren: 14.30 uur.
Kaarten: voorverkoop € 5, aan de kassa € 7. -12 jaar gratis.
Voor kaarten kun je terecht op deze link;.
's Morgens kan je om 11 uur eventueel deelnemen aan een geleide wandeling of een rondrit met een toeristentrein. Dat kost € 5.
Inschrijven via dezelfde link.
Vanaf 10.30 u.onthaal in het Institut de La Madeleine, 29 Rue de La Madeleine, op 300 m van de Jakobskerk.
Wil je zelf op stap? Voor info, folders en plannetjes kan je terecht bij de Dienst voor Toerisme, place Paul-Emile Janson, vlak bij de kathedraal.

Info optreden: afdelinggent@compostelagenootschap.be
Algemene info: www.visittournai.be ; www.saint-jacques-tournai.be

Jef Van Lint

Ons koor Adalard van Aubrac aan het werk tijdens de jongste pelgrimszegen. Nieuwe koorleden zijn altijd welkom! Stuur een mailtje naar Claudine Lybaert, pelgrimskoor@compostelagenootschap.be.

Ludo Van Lint

Via Ambiorix naar Maria, Oorzaak onzer Blijdschap

Tongeren, ooit het eerste mariale bedevaartsoord ten noorden van de Alpen

Riet Van Cleuvenbergen

Pelgrimeren naar Tongeren, een spirituele, maar ook een landschappelijk mooie belevenis.

AFDELING LIMBURG

Tongeren, zaterdag 25 mei

Maria Oorzaak onzer Blijdschap

Sinds jaren werkt het Compostelagenootschap Limburg mee aan de grote meipelgrimage. Een evenement met verschillende soorten tochten.
Voor het onderdeel 'pelgrimage' zijn de leden van het Compostelagenootschap verantwoordelijk, dit jaar i.s.m. met Pelgrimspastoraal-Limburg.
Het gaat om een pelgrimstocht door het Jekerdal .Bij aanvang krijg je een pelgrimszegen. Onderweg zijn er rustpauzes met een korte bezinning. Na de tocht is er een pelgrimsmis om 18 u. in de O.L.V.-basiliek.

Er zijn drie vertrekpunten:
Fort van Eben-Emael : 25 km, start 9.45 uur.
Grot van Bassenge: 17 km, start om 12.15 uur.
La Passerelle in Glons: 11 km, start om 13.45 uur.
Naar de vertrekplaats kan je met een gratis bus. De bus vertrekt aan het VIIO, St.-Truidersteenweg 17 om respectievelijk 8.30 u., 11.45 u. en 13. 45 u.

Deelnameprijs: € 1,5, te betalen voor het vertrek van de bus of op het startpunt.
Inschrijven is enkel nodig als je van de gratis bus gebruikmaakt. Dat moet vóór 20 mei bij Jean-Pierre Houben via 0471 42 13 20 of online via www.partnerwalk.be.
http://pelgrimage.dekenaattongeren.be/pelgrimage2019-0803.pdf

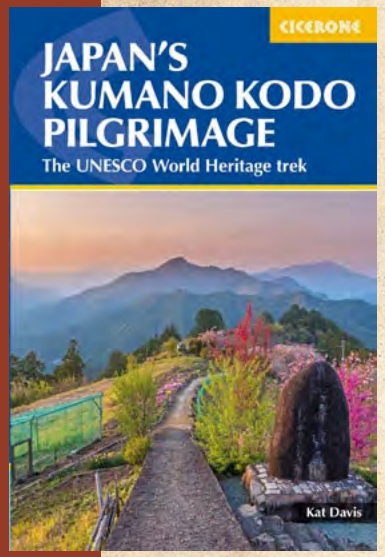

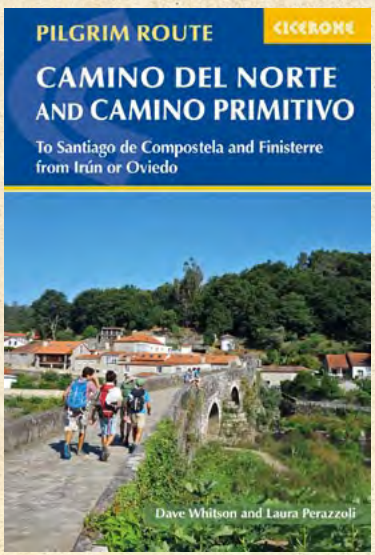

Vlaanderen, Europa, el mundo

LANGS DE PELGRIMSWEGEN

Nieuwe pelgrimsgidsen

* Erg welkom is de Nederlandse vertaling van de Rothergids voor de Camino Primitivo. Die verschijnt in mei bij uitgeverij Elmar. Prijs: ca. € 17. Je zal die dan ook kunnen kopen in onze pelgrimswinkel. www.uitgeverijelmar.nl

* Cicerone pakt uit met een gids voor *Japan's Kumano Kodo Pilgrimage*. Prijs: ca. £ 17.

* Bij dzelfde degelijke uitgeverij verschijnt deze maand ook de derde edtie van *Camino del Norte and Camino Primitivo*. Prijs : € 16.

* Bij Éditions Lepère verscheen een nieuwe editie van *Les Chemins du Tro Breiz*. Ondertitel : Le Tour de Bretagne. Een tocht langs zeven steden, volgens de legende gesticht door zeven Bretoense heiligen. Goed voor dertig etappes. Auteur : Gaëlle de la Brosse e.a. Prijs: ca. € 20.

* Bij Conrad Stein verscheen de elfde editie van *Pilgern auf den Jakobswegen*, een van de vele gidsen van caminoauteur Raimund Joos. Geen gids, maar een boekje met een antwoord op de vele vragen die een kandidaat-pelgrim zich stelt. Prijs: ca. € 10. www.conrad-stein-verlag.de

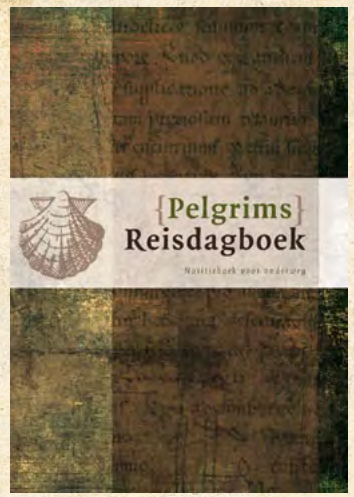

Nieuw in onze pelgrimswinkel

* De fietsgids *Langs oude wegen deel 2* werd vernieuwd en is te koop in de pelgrimswinkel.
* Nieuw is *Topo-guide Via Mosana* van Les Amis de Saint-Jacques-de-Compostelle. Prijs: € 14.
* Ook helemaal nieuw is het *Pelgrims Reisdagboek* van uit geverij Elmar, een notitieboek voor onderweg. Prijs: € 13.

Jef Van Lint

De meest rustige plekjes in de grote Rijselse agglomeratie. Langs de Marque.

Via Brugensis dans le Nord

Ja, hoor, de gids voor de Via Brugensis zal dit jaar nog verschijnen, dat is zeker. We kunnen je nu al vertellen dat de officiële route in Noord-Frankrijk uiteindelijk niet door het centrum van Rijsel loopt maar oostelijk van Rijsel.
Van de grens in Menen gaat het naar Lenselles, Marcq en Barœul, Wasquehal, Bouvines, Frertin, Ennevelin, La Neuville, Wahagnies, Libercourt en Harnes naar Lens. En dan verder naar Arras en Amiens. Voor een groot deel gaat het om rood-witte en rood-gele GR-bewegwijzering.

↓

Jef Van Lint

Het kon niet anders: je mag ook wandelen op echte Parijs-Roubaix-kasseien.

Maar de aangepaste caminobewegwijzering is er nog niet, ze is wel in de maak. Wie langs deze route van Menen naar Lens wil lopen, vindt een voorlopige beschrijving en kaarten op www.compostelle-nord.com > de Passage > Nos chemins.

Kort

* **Spaanse GR's.** Voor wie wat afwisseling zoekt of een ander avontuur voor of na de camino, die kan misschien eens grasduinen op de website van de Spaanse Grote Routepaden: www.senderosgr.es.
* **Camino Pilgrim**, zo heet de vernieuwde website van onze Britse collega 's, The Confraternity of St. James. www.csj.org.uk.
* **Archicofradia del Apóstol Santiago:** deze eerbiedwaardige organisatie organiseeert van mei tot september weer tal van interessante voordrachten in de apostelstad.
  Helaas alleen in het Spaans. http://archicofradia.org
* **Minder pelgrims.** De eerste drie maanden van dit jaar kwamen in het pelgrimsbureau ca. 3500 minder pelgrims een compostela ophalen in vergelijking met 2018. Ongezien de voorbije jaren. Reden? Wellicht gewoon de late Pasen.

↓

Martius Creative commons 2.0

El Rocio: de Virgen trekt elk pinksterweekend honderdduizenden bedevaarders, en toeristen.

Na de tocht? Soms, zoals hier in Los Arcos, is er elke dag een pelgrimsmis. En pelgrims krijgen bovendien, ook in het Nederlands, nog een mooie tekst mee.

* **El Rocio.** Honderdduizenden pelgrims trekken, dikwijls dagenlang, te paard, te voet, met huifkarren e.a. op bedevaart ter ere van El Virgen del Rocio. Dat ligt in Andalusië. Een indrukwekkend evenement tijdens het Pinksterweekend.
  Als je er maanden later komt, zie je er soms haast niemand. Rocio is nauwelijks een echt dorp, er is een grote kerk en er zijn vooral huizen van broederschappen die enkele weken per jaar gebruikt worden. www.rocio.com
* **Santa Maria Real de Sar.** Door werken is het museum tijdelijk niet toegankelijk en zijn de openingsuren van de kerk beperkt. Het museum is afhankelijk van de Fundación Catedral de Santiago.

Logies langs de Spaanse pelgrimswegen

Enkele logies-websites zijn niet opgenomen, hierbij nog eens het het hele lijstje:

www.caminodesantiago.consumer.es
www.caminosantiago.org
www.camino.xacobeo.es
www.alojamientoscaminosantiago.com
www.gronze.com
http://todosloscaminosdesantiago.com
www.verscompostelle.be
www.wisepilgrim.com
www.mundicamino.com
www.mycaminobed.com
www.ephatta.com

Foto's Jef Van Lint

In de albergue na de tocht? Een spelletje spelen.

In de albergue na de tocht? Stretchen! Leer goed stretchen voor je vertrekt! Veel zinvoller dan naar de kinesist gaan.

Vlaams Genootschap van Santiago de Compostela

VOOR EEN BETERE TOCHT

Dominique Provoost

Pedro de Mena. ▶ Johannes de Doper als kind. Ca. 1675. Hout en glas. MNHA Luxemburg. Het beeldje mag ook na de tentoonstelling nog lang in het St.-Janshospitaal blijven.

Dominique Provoost

▲ *Pedro de Mena. Detail van Ecce Homo. Ca. 1680. Gepolychromeerd hout. Glazen ogen. MNHA Luxemburg.*

Tom Lucas

Dominique Provoost

▲ *Pedro de Mena. Franciscus van Assisi. Gepolychromeerd hout en glas. MNHA Luxemburg.*

◀ *Francesco Zurbarán. Het martelaarschap van St.-Sebastiaan. Olie op doek. Privécollectie.*

MEDIA, ERFGOED, TENTOONSTELLINGEN, CONCERTEN

Brugge, tot 6 oktober

Pedro de Mena, Murillo, Zurbarán: meesters van de barok

Velazques, Zurbarán, Murillo en de Ribera ken je wellicht. Maar Pedro de Mena en enkele andere 17de-eeuwse Spaanse beeldhouwers zijn veel minder bekend. Pedro de Mena is nochtans de grootste uit zijn tijd. De tijd van de Contrareformatie. Kunst was toen essentieel om het geloof te verspreiden. Ze moest de mensen raken, compassie oproepen. In de kerk en onder meer tijdens de Semana Santa, de Goede Week, ook in de straten, in de processies. Heftige emoties riepen ze op ook al mochten beelden van heiligen niet als echte heililgen beschouwd worden. De grens tussen levend en levensecht vervaagde. Het resultaat van een efficiënte samenwerking tussen beeldhouwers, schilders, vergulders en andere ambachtslui die zorgden voor glazen ogen en ivoren tanden.

Pedro de Mena (1628-1688) was de grootste onder hen. Zes van zijn werken vormen de kern van de kleine tentoonstelling in het St.-Janshospitaal in Brugge.

Het hospitaal is een van de oudste hospitalen van Europa met onder meer zes topwerken van Hans Memling, bijna drie eeuwen ouder dan de beelden van De Mena. Een mooie combinatie.

De tentoonstelling is een samenwerkingsproject met het Musée National d'Histoire et d'Art in Luxemburg, de thuisbasis van de werken die uit een Belgische privécollectie komen.

Locatie: St.-Janshospitaal, Mariastraat 38. Gesloten op maandag.

museabrugge.be

Geert De Surtter

Geert De Surtter

Zonhoven, tot 5 mei

Geert De Sutter. Moderne (Compostela)miniaturen

Geert De Sutter is een ervaren striptekenaar, maar vindt de tijd gekomen om ook terug te grijpen naar zijn oude liefde: de illustratie. Hij presenteert in nog enkele dagen een nieuwe collectie tekeningen naar aloude traditie: volledig met de hand getekend, ingeïnkt met de pen, ingekleurd met aquarel en opgehoogd met goudverf.

Geert De Surtter

In zijn eigen stijl interpreteert hij eeuwenoude thema's als de pelgrimsroutes naar Compostela en het leven in abdijen waar de tijd is blijven stilstaan. Net als de miniaturisten in de oude scriptoria werkt hij dagenlang aan zijn tekeningen. Tot vijftig uren per illustratie.

Locatie: Tentakel, Kneuterweg 2.

Maandag en woensdag van 9 tot 16 uur, dinsdag, donderdag en vrijdag van 9 tot 12 uur, weekend van 14 tot 17 uur.

www.zonhoven.be, www.tentakel.be, www.geertdesutter.be

Hof van Busleyden.

Besloten Hofje met de heiligen Elisabeth, Ursula en Catharina. En op het linkerzijpaneel warempel Jakobus!

Hof van Busleyden.

Berlinde De Bruyckere . De hofjes versus de Hoven in het Hof van Busleyden

Chartres, tot 31 december

Images et lumières: hedendaagse glasramen

Chartres is wereldberoemd om zijn middeleeuwse glasramen in de kathedraal. Maar vijftig meter verder, in het Centre International du vitrail de Chartres, komen nog tot het einde van het jaar de hedendaagse glasramen aan bod. Meer dan zestig werken van negentien glazeniers.
https://www.centre-vitrail.org/fr/images-et-lumiere/
www.chartres-tourisme.com

Mechelen, tot 12 mei. LAATSTE DAGEN!

Berllinde De Bruyckere versus Besloten hofjes

It almost seemed a lily is een tentoonstelling van Berlinde De Bruyckere. Monumentale sculpturen – je kan ze ook hoven of kasten noemen – dialogeren er met de zeven besloten hofjes van het museum Hof van Busleyden. In de sculpturen van De Bruyckere staan silhouetten van planten, van lelies of pioenen, gemaakt van hout, was, behangpapier en veel meer. Inspiratie vond ze in de minikunstplantjes die de augustinessen in de 16de eeuw geplant hebben in hun hofjes. Hofjes met beestjes, met medaillons, pelgrimsinsignes (!) en natuurlijk gepolychromeerde houten heiligen. Voor velen geen gemakkelijke dialoog, maar neem er je tijd voor. En vergeet vooral niet het *Infinitum*, het oneindige, altijd onafgewerkte van Berlinde de Bruyckere versus de honderden onderdeeltjes van een voor restauratie ontmanteld besloten hofje.
Adres: St.-Jansstraat 2a, dat is enkele meters van ons secretariaat. Te combineren dus met een bezoek op zaterdag, aan het infopunt.
Gesloten op woensdag.
www.hofvanbusleyden.be

Jakobus in de Santa Marta de Terakerk in Zamora. Het oudste beeld met pelgrimsstaf, wandelstok en schelpen! ▶

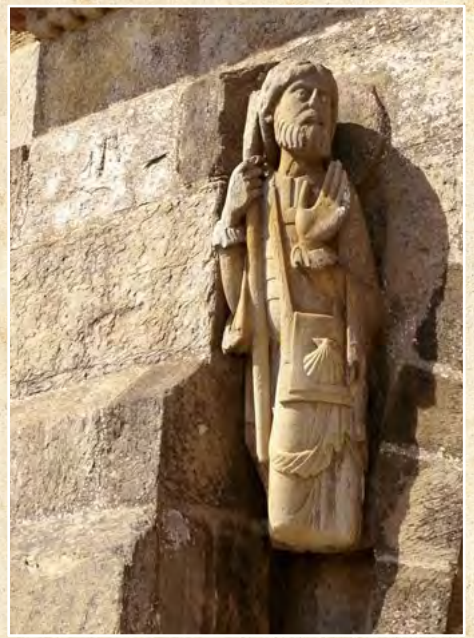

Elke zomer wordt de kathedraal van Amiens mooi ingekleurd. ▼

Kort

*** Zamora.** De Asociación Zamorana de los Caminos de Santiago maakt zich zorgen om het beeld van Santiago Peregrino in de romaanse kerk van Santa Marta de Tera. Het gaat om het oudst bekende beeld van de apostel mét pelgrimsattributen. Het genootschap vraagt om de nodige middelen om het beeld te bewaren en het bovendien te vervangen door een replica en het origineel op te bergen in een meer veilige omgeving. Het gaat immers om een icoon van de pelgrimstocht naar Compostela, aldus het Compostelagenootschap in Zamora.

*** Barcelona.** Tot 7 juli loopt in het Museo Episcopal in Vic (Barcelona) een tentoonstelling over *El luxe dels ivoris romànics*. Een belangrijk deel van het romaanse ivoor op de tentoonstelling is uitgeleend door het Museo de Cluny.
www.museuepiscopalvic.com

*** Amiens.** De kathedraal van Amiens (twee keer zo groot als de Parijse Notre Dame!) krijgt tijdelijk weer middeleeuwse kleuren (en meer dan dat). Het gratis Chroma-spektakel duurt bijna een uur. Van 15 juni tot 16 september en van 24 november tot 31 december.
www.somme-tourisme.com

300jaarabdij-uden.n

Een birgitines draagt een kroontje!

*** Uden.** Het gerenoveeerde Museum voor Religieuze Kunst in Uden (Noord-Brabant) krijgt een nieuwe naam: Krona. Ondertitel: Kunst, Klooster, Kruidentuin. Krona is Zweeds voor kroon en verwijst naar het kroontje van de zusters birgitinessen. In een deel van het gebouwencomplex wonen nog altijd zusters birgitinessen. Birgitta was een Zweedse heilige én pelgrim. Ook naar het oudste klooster, in het Zweedse Vadstena, lopen pelgrimsroutes.

*** Open kerken.** Op 1 en 2 juni zetten weer honderden kerken in heel het land hun deuren open. Emoties is dit jaar het thema.
Meer info op www.openkerken.be

LEZERSBRIEVEN, BLOGS en ZOEKERTJES

Elke dag naar huis bellen? Een keer om de zoveel dagen? Niet bellen?

Ik geniet telkens van de nieuwe ¡Hola! en ik kan er eigenlijk alleen maar positief over zijn.
Toch, is er in de laatste en de voorlaatste uitgave één foto met één zinnetje, waar ik het eigenlijk niet mee eens ben.
Ik heb het over de foto met het meisje (in nr. 105 op blz. 27) waarbij de volgende zin staat : *Natuurlijk bel je het thuisfront, maar niet elke dag.*
Ik vraag mij af wat er mis is met iemand die elke dag naar huis belt, omdat hij/zij daar behoefte aan heeft of omdat ze thuis daar naar uitkijken. Eigenlijk vind ik dat daar geen regels over moeten zijn, iedereen mag doen waar men zich goed bij voelt.
Hartelijke pelgrimsgroeten,
Marina Fiddelaers

N.v.d.r. Neen, er zijn helemaal geen regels voor, elke familierelatie, partnerrelatie, vriendschap is anders. Het kan soms erg nodig zijn om elke dag te bellen. Maar voor velen heeft pelgrimeren essentieel ook te maken met even afstand nemen, achterlaten, weer even alles overpeinzen, op een rijtje zetten. En dan kan het best mooi en nuttig zijn om enkele dagen (of weken) niet te bellen of te mailen. Was het trouwens voor het gsm-tijdperk niet zo dat familie, vrienden, eigen kinderen, weken op vakantie vertrokken, een of twee kaartjes stuurden, maar dikwijls of meestal helemaal niet telefoneerden?
Het interesseert ons erg wat andere lezers over die contacten met het thuisfront te vertellen hebben! Stuur ons een mailtje. Of bel ons, van thuis, of vanop de camino!

▲ *Al vijftig jaar reist Jan Wieërs naar San Sebastian. Zo zag Jan eruit bij de veertigste verjaardag van die reis.*

Niemand mee naar San Sebastian?

Vreemd dat er zich (tot nu toe) niemand heeft aangeboden om met mij gratis mee te rijden naar Saint-Jean-Pied-de-Port - San Sebastian – Roncesvalles of daaromtrent.
Zijn pelgrims slordig? Rijk genoeg om op een relaxter manier te reizen ? Willen ze later vertrekken? De plaats blijft vacant.
Alles is natuurlijk gratis.
Ik kan ook nog een gidstocht door Donostia-San Sebastian 'verzorgen'.
Jan Wieërs, lidnummer 30, maar al jaren lid vóór er genummerd werd.
janwieers@gmail.com of wiejan@scarlet.be
Jan Wieërs

Think Pink

Dit jaar wil ik drie camino's lopen ten voordele van het fantastisch werk van Think Pink. Zij zetten zich in voor de strijd tegen borstkanker door de bevolking bewust te maken van het probleem, door steun te vragen voor de financiering van research en om patiënten te kunnen bijstaan tijdens en nà de behandeling. Als je gezond bent, kun je door je pelgrimstocht te laten sponsoren iets betekenen. Alle beetjes helpen!
Ik loop in april van Tui naar Santiago (Camino Portugués) en daarna van Ferrol naar Santiago (Camino Inglès). In september loop ik van León naar Santiago en aansluitend verder naar Muxía. Met al de personen die mij gesponsord hebben, deel ik een fotoalbum, zodat ze mijn tochten kunnen volgen.
www.thinkpinkeurope.org/camino-Compostela
Agnes Sterkens, agnes@faes.net
+33 494 72 5519, +33 634 77 80 93

Marc Ryckaert Creative Commons 3.0

En waarom zou je in Antwerpen vertrekken als je ook in Bratislava kan starten?

Waar vertrekken?

Je kan thuis vertrekken, in Vézelay, Le Puy of Saint-Jean. Maar je kan ook in Trondheim (Noorwegen), Helsinki, Talinn, Moskou, de Negev-woestijn, het Vaticaan, of ..., of ..., vertrekken, noem maar op.
Deze pelgrims, Jan en Els, vertrekken in de Slovaakse hoofdstad Bratislava, vlak bij de Oostenrijks-Hongaarse grens. Goed voor een tocht van 3300 km door Oostenrijk, Zwitserland, Frankrijk en Spanje. Benieuwd wat dat wordt.
https://ultreiabratislava.home.blog/route/

Filip en Matilde op de camino

Zoals in 2017 en 2018 waren de koning en de koningin ook dit jaar rond Pasen enkele dagen op stap langs de camino. Met vrienden en bodyguards en wellicht ook, zoals vorig jaar, met enkele van hun kinderen.
Ze liepen naar verluidt enkele trajecten in de provincies Burgos en Palencia, werden onder meer gesignaleerd in Castrojeriz, Itero de Vega, Fromista en Boadilla del Camino.
In 2017 liepen ze in Navarra en verleden jaar in de provincies Álava en Logroño. Het koninklijk gezelschap slaapt uiteraard niet in albergues maar in een sterrenhotel. In Belgische media lees je daarover niets, in veel Spaanse kranten en bladen is dat toch wel enkele lijnen en een foto waard. Mocht iemand Filip en Matilde ontmoet hebben, dan horen we dat graag.

pelgriMEER
ontdekken & ontmoeten

In de voetsporen van Aldo Moro

Op pelgrimeer.eu staan een reeks caminoverhalen, camino's die best het lezen waard zijn en stof tot nadenken geven. Onder meer het recent gepubliceerde verhaal van striptekenares Diana Kennedy die met haar ezel op zoek ging naar de door de Rode Brigades vermoorde christendemocratische politicus Aldo Moro. Een tocht van zeven maanden.
https://pelgrimeer.eu/in-de-voetsporen-van-aldo-moro/

Help je mee zoeken naar mooie, pakkende, leerrijke, inspirerende ... verhalen?

We kunnen niet dag in dag uit, van 's morgens tot 's avonds het internet afzoeken, op zoek naar blogspots, websites, fora, noem maar op, waarin pelgrims hun belevenissen neerschrijven of zelfs alleen in beelden doorgeven aan vrienden, familie, jan publiek ... Uitgebreid, kort of heel kort. We kunnen dat wel samen doen! En dan kunnen we er ook samen van genieten!
Dat mag over natuur gaan, over erfgoed, contacten tussen pelgrims of tussen pelgrims en locals, over de problemen waarmee velen vertrekken, spiritualiteit, religie, grenzen verleggen, zorgen over de samenleving, relaties ...
Of als er geen teksten of foto's zijn, vertel ons gewoon dat jij of piet of mie wat te vertellen hebben. We bellen dan wel en schrijven het zelf uit. Of geef ons een lijstje van de blogs en verhalen die je zelf ontdekte op het web!
Langere verhalen publiceren we niet in deze nieuwsbrief. Die zijn welkom voor de website. Meer info daarover lees je (binnenkort) op
https://compostelagenootschap.be.

Jef Van Lint

Camino

De eeuwenoude weg
leidt mij
langs vergeelde pijlen.
Een zee van schelpen
komt mij tegemoet.
Drijven mag ik
op een stroom van pelgrims.
Waar het verleden loopt,
kijkt het heden uit
naar wat op mij toekomt.
De weg maakt tijd voor mij
en vraagt:
Waar ga jij … aan voorbij?

Lieve Gommers